

primitivismul protagoniștilor în bizarre contrast cu cadrul ultratehnizat al civilizației atlantice care-i produce.

Autorii și regia au respectat cu strictețe „regulile” genului și, în același timp, le-au redus la absurd, ceea ce reprezintă tocmai trăsătura de bază a unei parodii.

Că atare, spectacolul se remarcă prin viața cinematografică a acțiunii, utilizarea variată a locurilor de joc și ritmul trepidant, corespunzător atitor crime monstruoase, urmăriri pasionante, bătăi crincene și deghizamente imprevizibile.

Eroi își aprind țigara trăgind un foc de revolver, „sting luna” cu o altă împușcătură, atunci cind lumina îi incomodează, suplinesc lipsa podului lăsând automobilul să treacă peste trupul lor și, în general,

facuză de toate gagurile recuzitei de specialitate.

Fantezia și tehnica se ajută reciproc, într-un spectacol care aduce nu numai demascarea sabloanelor literaturii polițiste ci și a ridicolului ei.

După părerea noastră, demascarea efectelor dăunătoare, pe care respectiva maculatură le conține, s-ar fi putut reliefa și mai adincit. Nu începe însă indoială că *Mina cu cinci degete* justifică întru totul înalta distincție obținută la Festival. Spectacolul reprezintă pentru colectivul condus de Margareta Niculescu un strălucit succes, de la nivelul căruia viitoarele premiere ale Teatrului „Tăndărică” vor fi așteptate cu nerăbdare și de un public adult, ciștigat o dată pentru totdeauna.

Stefan Iureș

BASMUL S-A ÎNVECHIT?

Teatrul de Păpuși din Orașul Stalin: *Cenușăreasa* de Irina Bădescu (după Frații Grimm)

Autorii pieselor de teatru de păpuși au recurs des la vechile povești cu zmei și zine. Verificate de timp, de lacrimile sau surisul milor și miilor de copii care le-au ascultat de-a lungul veacurilor, aventurile eroilor atât de dragi și lupta lor cu dușmanii cumpliți le-au oferit, generos, premisele succesului. Imaginația autorilor acestor piese s-a limitat de aceea, adesea, la organizarea materialului ce se cerea prezentat plastic micilor spectatori. De cele mai multe ori însă, textul a rămas săracit, lipsit de strălucirea originalului. S-a ajuns, astfel, la două-trei versiuni dramatizate ale *Scufiței roșii*, la alte vreo două ale *Traistei fermecate*, la nenumărate „adaptări”, „repovestiri”, „scenarizări”, „dramatizări”, „prelucrări” etc. din alte basme.

O asemenea dramatizare a înfățișat de curind Teatrul de Păpuși din Orașul Stalin. Am văzut în frumoasa sală de spectacole, recent inaugurată, a acestui teatru, povestea Cenușăresei (dramatizată de Irina Bădescu).

Basmul fraților Grimm păstrează, vizibil, înțelepciunea poporului, primul și adevaratul lui creator.

Numei că „dramatizarea” Irinei Bădescu se reduce la expunerea rezumativă a basmului de la care s-a inspirat, fără nici o contribuție personală și... fără artă. Scena balului, de pildă, cu totul lipsită de strălucire, este searăbadă. Caracterele personajelor nu sunt conturate. Dialogul este adesea atât

de incilicit, încit fără cunoașterea prealabilă a basmului ar fi anevoie să pricpeți fabula.

Pornind de la o dramatizare lipsită de har, păpușarii din Orașul Stalin au fost în chip firesc handicapăți, în strădania lor de a crea un spectacol de vrednică ținută artistă. Am putut sezisa, de pildă, încercările unor minuitori și interpreți vocali de a căuta nuanțare în rostirea unui text și în prezentarea unor situații plate: Eliza Constantîn (Cenușăreasa), Alina Tepordei (Prințul), Victoria Temelie (Mătușa), Gheorghe Popiță (Măscărițiu).

Regia (Sabina Metta), corectă în animarea și dirijarea păpușilor, n-a putut face nimic pentru îmbunătățirea materialului dramatic. I-am reproșa uneori soluții încărcate, înțelese poate de un spectator matur, dar în nici un caz de copii. I-am reproșa mai cu seamă însă alegerea sau acceptarea acestei dramatizări. Scenografia (Maria Dimitrescu) a găsit, în bună măsură, o formă potrivită de expresie, cu excepția Măscărițiu - lipsit de relief și pierzind din farmec pe scenă - și a păpușilor-animale.

După vizionarea acestui spectacol, se naște întrebarea: s-a învechit oare basmul? Nu. Dar este timpul să fim exigenți și față de dramaturgia proprie teatrelor de păpuși. Faza încercărilor e depășită. Avem astăzi înțără minuitori pricpeți și regizori talentați. Pe cind și dramaturgi ai genului, pe măsura lor?

Mihai Crișan